

Lentokoneiden polttoainetankkaus, moottoriöljyn lisääminen ja polttoainenäytteen otto

Yleistä

Ilma-aluksen tankkaus tulee suorittaa siihen hyväksytystä lentopolttoaineen jakelupisteestä. Ilma-alus tulee sijoittaa tankkauspisteelle niin, että tulipalon sattuessa se voidaan siirtää pois tankkauspisteen välittömästä läheisyydestä. Tankkauksen aikana ilmassa ei saa olla raesadetta, ukkosta tai muita staattisen sähkön purkauksia. Ilma-aluksen sähkönsyötön pääkytkimen (MASTER SWITCH) sekä magneettojen tulee olla pois päältä (OFF). Polttoaineen jakelupisteen maadoitusjohto tulee kytkeä lentokoneen pakoputkeen staattisen sähkön poistamiseksi.

Lentokoneen polttoainemäärä varmistetaan aina koneen rekisteritunnuksella varustetulla mittatikulla. Mittaus suoritetaan polttoaineen täyttöaukosta tikku pystysuorassa asennossa ja toistetaan kolme kertaa luotettavan lukeman saamiseksi. Lennonopettaja varmistaa polttoainemäärän mittaamalla aina ennen lentoa, myös silloin kun oppilas on mitannut polttoainemäärän (jos oppilas on tankannut koneen yksin vieraalla lentopaikalla, oppilaan tulee suorittaa mittaus itsenäisesti erityistä huolellisuutta noudattaen).

Käyttämättä jäävä polttoaine

Käyttämättä jäävällä polttoaineella tarkoitetaan koneen tankeissa olevaa polttoainetta, jota ei voida käyttää lennolla eikä lennon suunnittelussa. Käyttämättä jäävän polttoaineen määrä on konetyyppikohtainen ominaisuus, joka ilmoitetaan koneen lentokäsikirjassa.

OH-CBI	7,6 litraa / 2 US gallonia / tankki, yhteensä 15,2 litraa / 4 US gallonia.
Mitattaessa polttoainemäärä koneen rekisteritunnuksella varustetulla mittatikulla tikku kertoo suoraan käytettävissä olevan polttoaineen määrän.
OH-CKY	7,6 litraa / 2 US gallonia / tankki, yhteensä 15,2 litraa / 4 US gallonia.
Mitattaessa polttoainemäärä koneen rekisteritunnuksella varustetulla mittatikulla tikku kertoo suoraan käytettävissä olevan polttoaineen määrän.
OH-CLE	3,8 litraa / 1 US gallona / tankki, yhteensä 7,6 litraa / 2 US gallonia.
Mitattaessa polttoainemäärä koneen rekisteritunnuksella varustetulla mittatikulla tikku kertoo suoraan käytettävissä olevan polttoaineen määrän.

Lentokoneissa käytettävät polttoainelaadut, -määrät ja öljyalaadut

	Käytettävä polttoainelaatu	Käytettävissä oleva p/a-määrä	Käytettävä öljyalaatu
OH-CBI	AVGAS 91/96 UL	83 l / 22 US gal	Total 15W50
OH-CKY	AVGAS 91/96 UL	83 l / 22 US gal	Total 15W50
OH-CLE	AVGAS 100 LL	90,2 l / 24 US gal	Exxon 20W50

Moottoriöljyn lisääminen

Öljyä lisättäessä varmistetaan öljyn sopivuus kyseiseen koneyksilöön. Öljyä lisätään aina kokonainen, avaamaton pullo (til. 1 qrt) käyttäen uutta, puhdasta pahvisuppilaa. Öljyalaatuja ei saa milloinkaan sekoittaa keskenään!

Jos öljyä valuu moottoritilaan tai koneen rakenteisiin, se pyyhitään välittömästi pois. Tyhjä öljypullot, -suppilot ja -rätit toimitetaan öljyjätteelle tarkoitettuun ongelmajäteastiaan.

Polttoainenäytteen ottaminen

Vettä kondensoituu lentokoneen tankkeihin polttoaineen joukkoon erityisesti viileinä ja kosteina öinä, talvella lämpötilan vaihdellessa voimakkaasti nollan kahden puolen sekä lennettäessä korkealla pitkiä aikoja. Myös tankin korkki voi vuotaa ja sadevesi päästä tankkiin.

Polttoainenäyte otetaan lentokoneesta ennen jokaista lentoa. Näyte otetaan muoviseen polttoainenäyteastiaan koneen venttiileistä ja lennonopettaja tarkastaa näytteet (jos oppilas on tankannut koneen yksin vieraalla lentopaikalla, oppilaan tulee tehdä tarkastus itsenäisesti erityistä huolellisuutta noudattaen). Ennen näytteen ottamista on varmistuttava, että kone on ollut riittävän pitkään (vähintään 15 min) liikkumatta jotta vesi ehtii erottua tankkien ja polttoainejärjestelmän pohjalle.

Polttoainenäytteestä tutkitaan polttoaineen seassa mahdollisesti oleva vesi sekä kiinteät epäpuhtaudet. Vesi erottuu lentobensiinistä näytteenottoastian pohjalle ja muodostaa selvän rajapinnan nesteiden väliin. AVGAS 100LL- lentobensiinin väri on vaaleansininen. AVGAS 91/96 UL- lentobensiinin väri on kirkas läpinäkyvä.

Suurta vesimäärää (=koko putki täynnä vettä) voi olla vaikea erottaa bensiinistä, mutta vesitilkan lisääminen näytteenottoastiaan paljastaa aineen laadun välittömästi veden ja polttoaineen erottuessa toisistaan. Hajun perusteella arviointi on epäluotettava keino, sillä myös vesi alkaa haista polttoaineelle oltuaan koneen tankeissa polttoaineen joukossa. Kiinteät epäpuhtaudet erottuvat polttoaineen joukossa sakkana.

Jos polttoainenäytteessä esiintyy vettä tai kiinteitä epäpuhtauksia, polttoainetta lasketaan näytteenottoastiaan niin kauan että kaikki vesi on poistunut tankeista ja polttoaine- järjestelmästä.

Näytteenottoastiaan laskettu polttoaine viedään sille tarkoitettuun kanisteriin. Polttoaineen kaataminen takaisin koneen tankkeihin tai maahan on ehdottomasti kielletty!

Polttoainenäytteiden ottopisteet (vesibensaventtiilit) koneissa:

OH-CBI: Yksi venttiili kummankin siiven alla lähellä siiven tyveä. Yksi venttiili moottorin alla nokkatelineen vieressä, käyttö vivusta öljyntäyttöluukun alla.

OH-CKY, OH-CLE: Yksi venttiili kummankin siiven alla lähellä siiven tyveä. Yksi venttiili moottorin alla nokkatelineen vieressä, käyttö vivusta öljyntäyttöluukun alla. Yksi venttiili koneen rungon alla.

Ohjeen hyväksynyt operatiiviseen käyttöön 30.1.2015.

Aarne Raunio
Koulutuspäällikkö